

KLJUB NASTOPOM PRI PRISTOJNIH OBLASTEH V RIMU

Na naših solah še vedno negotovost glede predmetov za bližnjo maturo

V ministrski odredbi slovenske šole letos niso posebej obravnavane kot običajno - Uradni vestnik pa navaja predmete iz lanskega leta

Kljub večkratnemu posredovanju pri pristojnih oblasteh v Rimu preko šolskega skrbnika, na naših višjih srednjih solah uradno še nič točnega ne vemo v zvezi z maturitetnimi izpiti, ki se pričnejo 2. julija. Kot je znano, so za manjšinske šole običajno predvidene nekatere spremembe glede posameznih predmetov v primeri z italijanskimi. Ministrska odredba za izpite, ki so jo letos dobili na naših solah, pa klasičnega in znanstvenega liceja ter nemudoma enostavno ni omenjala. Nemudoma so se pozanimali pri šolskem skrbniku, ki se je obrnil do osrednjih šolskih oblasti in pojasnil, da bodo za slovenske šole veljali isti predmeti, ki so bili že objavljani aprila tudi v dnevnem časopisu. Kmalu zatem je izšel Uradni vestnik 131 z dne 14. maja, kjer pa so za manjšinske šole Furlanije - Julijske krajine točno navedeni predmeti, iz katerih bodo naši dijaki pogladi izpite, in sicer: kot drugi predmet predmet na klasičnem liceju je grščina, ustni predmeti pa so italijanska, slovenska, zgodovina in prirodoslovne vede, na znanstvenem liceju matematika, italijanska, slovenska, fizika in filozofija, na učiteljski pa latinščina oziroma italijanska, slovenska, pedagogija in prirodoslovne vede.

Da bi bila nejasnost še večja, so medtem na solah dobili revijo Notizie della scuola, ki v celoti pri naša ministrski odredbo, v kateri so za slovenske šole navedeni isti predmeti, za katere se je vedelo že aprila. Kako je prišlo torej do tega velikega nesoglasja med odredbo, ki so jo dobili na solah in ki je za šolske oblasti tudi edini uradni vir in ki za slovenske šole posebej ne predvideva nič, na eni strani ter na drugi strani med uradnim vestnikom, ki točno navaja izpite, ter poročanjem revije Notizie della scuola? Kot nam je povedala ravnateljica na znanstvenem liceju prof. Abramjevič, do katere smo se včeraj obrnili, je po njenem mnenju do tega neskladja prišlo najbrž zaradi tiskarske pomanjivosti v Uradnem vestniku. Do tega zaključka je prišla na podlagi dejstva, da so v njem navedeni predmeti isti kot lani. Dejala nam je še, da je tudi zavodski svet brzojavil v Rim, doslej pa niso še prejeli nobenega odgovora.

Da dokončna uradna odločitev, kateri predmeti bodo na bližnjih maturitetnih izpiti, ni znana, nam je potrdil tudi ravnatelj na učiteljskem prof. Edigij Košta. Tudi sindikalni zastopnik prof. Samo Pahor, ki se je sinoči vrnil iz Rima, ni prinesel nobenega pojasnila. Bi li sicer na pristojna ministrstvu, kjer pa zaradi odsotnosti odgovornih za klasično generalno direktorijo dr. Bencardinove mu niso znali

V TREBENSKEM LJUDSKEM DOMU

Drevi bodo odprli razstavo del slikarja Vladimira Klanjščka

Na odprtju ob 20.30 bo sodeloval tudi pesnik Ace Mermolja

Slikarstvo in poezija sta bila velikokrat močno povezana, tako po vsebinski kot po formi. Tako je velkokrat sta hodila vstrc in se celo dopolnjevala. Tudi v našem prostoru je bilo več takih poskusov in v ta namen so nekateri slikarji in pesniki izdali skupne grafične oziroma pesniške mape. Skratka, po vezanosti med obema umetniškima izrazoma je dokazana in ustvarjalna. In vredne spojitve obeh izrazov so vedno naletele tudi na pozitivni odziv pri občinstvu.

Tako bo nemara tudi drevi v trebenškem ljudskem domu, ko bo domače KD Primorec odprlo razstavo del številnega slikarja Vladimira Klanjščka. Klanjšček je našemu občinstvu dovolj znan, pa čeprav je v zadnjem času manj razstavljal. Kljub temu je bil v tem obdobju vseskozi dejaven in ustvarjal in je najbrž izdelal marsikaj novega, kar bo predstavljal trebenškemu in drugemu občinstvu prav drevi. Spominjamo se, da je njegova razstava v dolinski Trtki pred leti vzbudila precej pozornosti, saj je Klanjšček tak slikar, ki je dostopen vsakemu očesu. Njegova odlika so predvsem barve, s katerimi operira kar se da skladno, pa tudi tematika njegovih slik je domača, saj se velikokrat navezuje prav na kmečki svet, seveda preoblikovan skozi prizmo slikarjevega doživljanja.

Na odprtju drevišnj slikarske razstave pa bo sodeloval tudi goriški pesnik Ace Mermolja, ki bo predstavljal izbor svojih poezij in s tem zaokrožil celotno podobo večera. Tudi Mermolja ni treba posebej predstavljati saj je poznavalec in tu di nepoznavalec književnosti pri nas dovolj znan. Skratka, drevi se v Trebčah obeta zanimivo kulturno-umetniško večer, na katerega so vabljeni vsi ljubitelji slikarstva in poezije.

Razstava del jugoslovanskih naivcev

Od sinoči je v prostorih tržaškega časnarskega kroška na Korzo 12, na ogled večje število del skupine jugoslovanskih slikarjev naivcev, ki jih predstavljajo kot slikarje, ki ne izločajo hlebinske šole. Čeprav ne gre za izključno hle-

dati nobenega točnega odgovora.

Kaj sedaj? Dosedanji posegi niso prinesli nič odločilnega in niso razjasnili, kaj naše dijake čaka na izpiti, čas pa neusmiljeno teče. Negotovost, v kateri so tako učno osebo kot dijake prav gotovo ni opravičljiva in je res skrajni čas, da pristojne oblasti to nadvse pe-rečo zadevo uredijo.

Na učiteljski «A. M. Slomšek» še vedno nezadostno število pomožnega osebja

Na podlagi sklepa zavodskega sveta, je ravnateljstvo učiteljskega «A. M. Slomšek» že 22. oktobra letni naslovilo na pristojne oblasti zahtevo, da poskrbi za pomožno osebje zlasti v popoldanskih in večernih urah; trenutno sta namreč na šoli dve slugi, medtem ko bi morale biti 4, glede na število razredov (osem) ter popoldanski in večerni pouk 5. dopolnilne letnika za diplomirane učitelje.

NA POSEBNI TISKOVNI KONFERENCI

Deželni svetovalci KPI predstavili zakonski osnutek o razvoju kulture

Osnutek določa vlogo dežele pri omogočanju kulturnih dejavnosti - Bistvo osnutka pa je decentralizacija

Na sedežu deželnega sveta je bila včeraj tiskovna konferenca, na kateri so predstavili zakonski osnutek KPI za razvoj kulture v deželi. Zakonski osnutek so izdelali deželni svetovalci KPI: Battello, Iskra, Pascoal in Proserpio.

Na konferenci je najprej spregovoril deželni svetovalec Pascoal, ki je dejal, da se zakonski osnutek KPI naslanja tudi na ugotovitve deželnih konferenc o kulturi, ki sta bili v Vili Manin pri Passarianu in v Gorici. Osnutek pa ni nastal kot protipredlog osnutku, ki ga je izdelal deželni odbor, kar pomeni, da skušajo komunistični svetovalci najti s predlogi deželnega odbora skupne točke tako, da bi se zakon, ki naj ureja kulturno življenje v naši deželi, obogatil.

Kljub temu, da nismo še brali zakonskega osnutka, ki ga je predlagal in v Vidnu obrazložil deželni odbor za kulturo Barnaba, pa lahko vseeno vidimo tudi bistvene

razlike med dvema pristopoma. Osnove zakonskega osnutka KPI je včeraj obrazložil deželni svetovalec Battello. Iz njegovega pisa se nam izločajo tri osnovna načela, ki so vodila sestavljalce osnutka. Slednji ima obliko kvirnega zakona, ki vsebuje tudi specifične člene o posameznih dejavnostih. Z o kvirnim zakonom bi se končno uveljavili deželni posegi na področju kulture. Omeniti moramo, da razpolaga dežela sedaj z zakoni, ki jo omejujejo le na nekatera področja, kot so na primer varstvo kulturnih dobrin, knjižnice, muzeji in umetniški spomeniki. Za vrsto kulturnih dejavnosti pa zakonov ni. Drugi dve značilnosti zakonskega osnutka KPI sta čisto vsebinski. Dežela naj bi sestavila splošni deželni načrt za razvoj kulture in specifični načrt za uveljavljanje in ustanavljanje struktur, ki naj služijo kulturnemu življenju (na primer prostori, razna središča itd.).

Dežela naj bi tudi pomagala pri razvoju določenih dejavnosti. Pri vsem tem pa bi se naslanjala na posebno komisijo za kulturo, ki bi jo morali ustanoviti. Vloga dežele bi torej ne bila, kot doslej, v izbiranju in odobranju kulturnih dejavnosti. Splošni deželni načrt naj bi predvideval finančna sredstva za vse štiri pokrajine, le te bi sredstva usmerjale in dodeljevale v sodelovanju z občinami. Dežela bi nastopila kot neposredni kulturni proizvajalec, le ko bi šlo za pobude splošnega kulturnega značaja, ki zahtevajo celotno področje. Dežela naj bi nato podprla še razne dejavnosti, kot so založniške pobude, znanstvene dejavnosti, filmska kultura itd. Če povzamemo omenjena načela, je bistvo zakonskega osnutka KPI v tem, da dežela in druge javne ustanove ne bi več odredjale, kaj je važno ter katere dejavnosti je treba spodbuditi in katere ne. Dežela naj bi nudila možnost in prostor za kulturni razvoj, predlogi in potrebe pa bi nastali iz baze, oziroma od tam, kjer se kulturne dejavnosti v resnici rodijo. Decentralizacija bi verjetno o-

Finančna intendenca obvešča davčne zavezanca, da v prijavi dohodkov lahko odtegnejo prispevke za potresence, in sicer zneske, ki so presegli 50 tisoč lir. Zneski, ki so jih nakazali do 31. decembra 1980, lahko odtegnejo v letošnji davčni prijavi

● Italijansko - ameriško združenje priredi od 8. junija do 9. julija vrsto večernih pospešenih tečajev angleščine, ki jih bodo vodili ameriški profesorji. Nadaljnja pojasnila dobijo interesi na tajništvo združenja, UL Roma 15 (tel. 63-03-01).

Predavanje o italijanski manjšini v SR Sloveniji

Predavanje je priredila dolinska sekcija Slovenske skupnosti, govoril pa je predsednik Unije Italijanov iz Kopra Miglironza

Na pobudo dolinske sekcije Slovenske skupnosti je bilo sinoči v gledališču «Prešeren» prav zanimivo predavanje o italijanski manjšini v Sloveniji. Predaval je predsednik Unije Italijanov iz Kopra Miglironza, katerega je predstavil Boris Gombač in pri tem opozoril, da se predavanje vključuje tudi v okvir sodelovanja med občinama Dolina in Koper, pri katerem hoče biti tudi SSK aktiven dejavnik.

Predstavnik italijanske narodnostne skupnosti je v Sloveniji je zatem razpredel svoje izvajanje, izhajajo iz politične in družbene stvarnosti Jugoslavije, kjer so si ljudje tudi različnih narodnosti enakopravni. Tudi Italijani dajejo svoj doprinos bratstvu in enotnosti, saj so se sami odločili, da ostanemo v Jugoslaviji tudi po vojni in s tem prispevajo k razvoju socializma in samoupravljanja.

Miglironza je nato govoril še o vseh organizacijah italijanske narodnostne skupnosti v SFRJ, osvetlil pomen Unije Italijanov iz Istre in z Reke, nastel bogato založniško in znanstveno dejavnost ter se ob

koncu zaustavil ob solstvu, ki je temelj obstoja italijanske skupnosti v Jugoslaviji. Ob koncu svoje zanimivega predavanja, ki je bil vsekakor koristno za boljše poznavanje dveh različnih manjšin, pa je Miglironza še poudaril, da Italijani na vseh ravneh tudi sami sodelujejo o svoji usodi.

Zagrebska komedija odpovedala sodelovanju

Vodstvo Slovenskega stalnega gledališča sporoča svojim cenjenim abonementom, da ne bo moglo v letošnji sezoni izpolniti vseh svojih obveznosti. Zagrebska Komedija je namreč iz tehničnih razlogov odpovedala sodelovanju in tako bodo abonenti prikrajšani za Wasser-Lei-ganovo glasbeno komedijo Človek iz Manče.

Ker sta prikljubljenost zagrebskih gostov in priprave njihovih tradicionalnih vsakoletnih nastopov med našimi ljudmi resnično izjemna, se vodstvo SSG zaveda, koliko so razočarani in negodovani bo vzbudila ta vest. Zato si bo prizadevalo, da do načrtovanega gostovanja pride v jeseni, kolikor pa tudi v tem ne bi uspelo, bo skušalo to delo nadomestiti z enakovredno uprizoritvijo.

Slovensko stalno gledališče prosi vse svoje ljubitelje, še posebno pa abonente, za razumevanje, tiste med njimi, ki si še niso ugotovili ogle-dali Shakespeareove komedije Kar hočete, pa opozarja, da bo to delo na sporedu, kot zadnja predstava sezone v Kulturnem domu, še v soboto, 30. t.m. ob 20.30.

● Na pomorski postaji bo 5. 6. in 7. junija prodajni sejem antikvarijev predmetov iz vse Italije. Vstop bo prost, urnik ogleda bo šel od 9. do 13. in od 15.30 do 20. ure.

ZADRUGA «NAS KRAS»
vabi na odprtje razstave
KOLEKTIVNE GRAFIKE
ki bo v Kraški galeriji v Rep-nu 31. v ponedeljek, 1. junija 1981, ob 20. uri.
Razstavljajo: Černigoj, Kravos, Palčić, Spacal, Vecchiet
Ob otvoritvi bo nastopil
TRŽAŠKI OKTET

Čestitke

Danes praznuje MARTA REBULA iz Sempolaja rojstni dan. Obilo zdravja, sreče ter da bi se počutila dobro med svojimi, so želje mame, očeta in brata Davida.

Z ROMPO V TRSTU NAJ BI FINANSIRALA DESNIČARSKO PREVARNIŠKO DEJAVNOST

NEOFAŠISTA FIORAVANTI IN CAVALLINI OBDOJENA NA DEVET LET ZAPORNE KAZNI

Fioravanti je že v zaporu, medtem ko se Cavallini še vedno skriva - Njunih tržaških pomagačev pa niso »še« odkrili

«Če ne bi ti dogodki razkrivali širokopoteznega načrta desničarskih sil, da oborožijo demokratični razvoj v Italiji, bi ta proces bil le eden izmed tistih...» Tako so včeraj napredni novinarji komentirali skopo sodno obravnavo, na kateri so tržaški sodniki obso-dili 20-letnega neofašističnega terorista Valeria Fioravantija in 29-letnega Gilberta Cavallinija (sled-njega policija še vedno ni izsledila) vsakega na 9 let zaporu in na plačilo milijona lir globe zaradi ropu, ki sta ga za finansiranje desničarske prevratniške dejavnosti izvedla 7. marca lani v tržaški zlatarni v UL Revoltella, last Cesareja Fantome.

Kot je dejal sam javni tožilec Coassin, je bil včerajšnji sodni postopek v bistvu zelo enostaven. Fioravanti je rop priznal, povedal je tudi ime pajdasa, obrazložil okoliščine, v katerih je zamislil za rop nastala, njegov namen in načine za preprosto ukradenje zlata. O vsem drugem - zakaj prav v Trstu, kdo jima je v na-

Valerio Fioravanti

šem mestu pomagal, morebitni paj-dasi itd. - pa ni odprl ust. Po-kusa ropu v zlatarni Bruna Sed-maka v UL Battisti, do katerega je prišlo le tri dni prej, pa Fioravanti ni priznal in so ga skupno s Cavallinijem opustili zaradi po-manjkanja dokazov.

Kako pa so tržaški preiskovalci prišli do obtožbe Fioravantija? Prvi sumi so se porodili oktobra lani, ko so pri Trevisu aretirali peterico neofašistov, ki so name-ravali izvesti rop ali ubitje. Med njimi je bil kot vodja tudi tržaški pripadnik fašistične organizacije Fronte della gioventù Gil-berto Falconi. Ko so agenti le-tega oddelka izvedli v njegovem stanovanju v Trstu hišno preiskavo, so našli tudi dragulje, ki jih je zlatar Fantoma spoznal za svoje. Povezava med ropom, Falconi-jevim in drugimi znanimi neofašističnimi teroristi ni bila za preiskovalce pretežka, potrdilo o n-ravnosti sumov pa sta dala tudi oba draguljarja. Sam Fioravanti, ki so ga aretirali pri Padovi 5. februarja letos po oboroženem spo-padu, v katerem sta bila ubita dva karabinerja (eden je bil iz Latiane), pa je sum popolnoma potrdil.

Če sedaj potegnemo črto pod

Izvrstni muziki, ki sestavljajo lon-donski simfonični orkester, so pod taktirko priznanega dirigenta Clau-da Abbada predstavili tržaškemu občinstvu pretekli četrtek v gleda-lišču Verdi program, ki je bil mo-rada malce neobičajno sestavljen. A čeprav bi si želeli ob gostovanju tako imenitne orkestralne skupine slišati tudi tehtnejše simfonično de-lo, je izvedba simfoničnih slik Noč na Golem brdu Modesta Musorgskega, istega skladatelja Slike z raz-stave (o instrumentaciji Mauricea Ravela) ter Čudežnega mandarina Bele Bartoka, v interpretaciji lon-donskega orkestra, zapustila globok, neizbrisni vtis. Prisotnostni smo priprtemu muziciranju ansambla, ki je v tehničnih in muzikalnem po-gledu na tako visoki kakostni ravn-ni, da v resnici zasluži vse prizna-nje in spoštovanje.

Simfonično sliko «Noč na Golem brdu», to ljubezno glasbeno »grog-ljivo», smo tokrat poslušali v iz-virniku. Morda je manj učinkovita kakor v predelavi Rimskega Korsako-va, a muzikalno vsebinsko brzokone tehtnejša.

«Čudežni mandarin» je tretje in

zadnje odrsko delo madžarskega skladatelja Bele Bartoka, katerega 100-letnica rojstva se letos spominjamo. Kot literarna osno-va je v pantomime je skladatelj služil tekst Manyherta Lengyela. Vsebinska je v kratkem naslednja: V revni predmestni sobi prilejijo tri-je potepuhi mlado dekle, da bo v hišo privabljala bogate mimoidoče, ki jih bodo nato oropali in ubili. Dekle privabi najprej postarane-ga kavalirja, ki pa mu nimajo kaj od-zvzeti. Podobno se zgodi revnemu mladeniču. Dekle mora seveda zno-vati na cesto. Tokrat pade v past bogat mandarin. Ko hoče objeti de-kle se potepuhi vržejo nanj in ga skušajo zadušiti. Že mislijo da je mrtve, a se dvigne in nadaljuje svoj strastni lov za dekletom. Prebežuje ga z mečem in ga obesimo. Zama-n. Se-le ko dekle dovoli, da ji manda-rin pade v objem, mu začno rane krvaveti in kmalu umre. Dejanje, ki se odvija v razbojniški predmest-ki četrti, se spreizve v pravi mrtvaš-ki ples. Skladatelj je kasneje iz-iste pantomime povzel najznačilnej-še glasbene zamisli in jih preprič-ljivo povezal v koncertni suiti op. 19.

JUTRI V KULTURNEM DOMU

Zadnjič Shakespearova komedija «Kar hočete»

Jutri zvečer bo ansambel Sloven-skega stalnega gledališča zaklju-čil svojo letošnjo sezono s Shake-spearovo komedijo Kar hočete. To bo zadnja ponovitev ene izmed naj-bolj uspešnih predstav našega gleda-lišča in obenem zadnji nastop na-šega ansambla v letošnji sezoni.

Shakespearova komedija je ob vseh svojih ponovitvah doživela pri občinstvu izreden uspeh in igral-ci so bili marsikdaj tudi odnevi aplavza pri odprti sceni. Tudi odmev stro-kovne kritike je bil pozitiven, za nekatere vloge naravnost laskav.

Jernej Novak je napisal, da je «kar hočete» zares popolno odrsko delo, igra sijajnega komedijant-stva kot ga lahko igrivo obdeluje le izjemno poznavalec vrtoiglav-ke komedije in njenega odra. Z eno be-sedo sijajna igra, ki zmora vzgo-stiti čisti svet odrske iluzije, v katerem je vse, možno in v katerem je mogoče verjeti prav vsemu.

Ace Mermolja pravi, da je re-žiser »dal prednost smehu, raz-girani domišljiji in poudaril raz-košno pahijočo posameznih karak-terjev in situacij. Vse te elemen-te je odkrival disciplinirano in pre-mišljeno, tako da so igralci prikazali vrsto posrečenih likov.

hkrati ustvarili celovito in homo-geno predstavo».

Dužan Zeljeznov je v maribor-skem Večeru napisal, da je bila igra »celovita, enkratna, kot iz enega kosa vilta, tekla je gladko in neprekinjeno brez kakršnihkoli zasvojev, skratka, bila je pred-stava, ki bo ostala zapisana v me-moriji Slovencev stalnega gleda-lišča v Trstu kot ena boljših pred-stav». Dalje pravi Zeljeznov, da je bila »predstava takšna, kakrš-no smo si je lahko le želeli; ble-steča, vsa v Shakespearovem du-hu, tekoča, dinamična in vesela, ki bi se je sramovalo nobe-no poklicno gledališče, zlasti pa se ne za tak zaključek letošnje lastne sezone».

Vsem tistim, ki si Shakespearo-ve komedije še niso ogledali, se sedaj nudi zadnja možnost, da prisostvujejo tej uspehi postavit-vi velikega svetovnega dramatika.

Šolske vesti

Učniva šola «F. Milčinski» na Katinarji vabi na razstavo ročnih del in likovnih izdelkov, ki bo na šoli v nedeljo, 31. maja, od 9. do 12. in od 15. do 17. ure.

Ravnateljica, učno in neučno oseb-je srednje šole, član Cankar izre-kajo globoko sožalje prof. Borisu Žuljanu ob izgubi drage mame.

KD Vesna in SD Mladina izrekata globoko sožalje ženi Mariji in sino-voma Nikotu in Aleksandru ob iz-gubi moža oziroma očeta Davida Sirka.

Sekcija KPI «J. Verginella» in odbor Ljudskega doma «Padim za svobodo» iz Kriza izrekata najglo-blje sožalje tov. Niku Sirku in dru-žini ob izgubi dragega moža in oče-ta Davida.

SD Vesna izreka družini Sirk iskreno sožalje ob izgubi dragega moža in očeta Davida.

Pogreb našega dragega

Davida Sirka

bo danes, 29. t.m., ob 11. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v kriško cerkev.

SVOJCI

Križ, 29. maja 1981

Natečaj za okuliste

V priredbi očesne klinike tržaške univerze bo danes in jutri v hotelu Europa pod Nabrežino izpopolnitve-ni tečaj o očesnih vaskulopatijah. Vodil ga bo ravnatelj omenjene kli-nike prof. Brancato. Tečaj se oba dni prične ob 9. uri.

● Danes ob 11.30 bodo pred po-slopji tržaške univerze, v katerih imata sedež inštituta za ceste in prevoze ter gradbene vede, odkrili skulpturi tržaškega kiparja Nina Perizija «Struttura».

Zapustila nas je naša draga žena, sestra in teta

MARIJA KONESTABO por. ZUBAN

Pogreb bo jutri, 30. t.m., ob 9.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost na pokopališče pri Sv. Ani.

Zalutajo: mož Rafael, sestre Antonija, Karolina in Francka, brat Anton in nečakinji Marija in Nada z družinama ter drugo sorodstvo

Barkovlje, Boljunc, Ljubljana, Pregarje, 29. maja 1981

Pisma uredništvu

O BALETNI ŠOLI V OKVIRU SSG

Bliža se datum, ko bomo učence Baletne šole pri Stalnem sloven-skem gledališču v Trstu zopet po-kazale občinstvu, kaj smo pridobile na znanju v tem šolskem letu. Vse učence posebno pa še tiste, ki šolo obiskujejo že sedmo ali osmo leto, se oglašamo in naslavljamo to odprto pismo na ravnateljstvo Slo-venskega gledališča, ki je za to šolo odgovorno in na uradništvu Pri-morskega dnevnika, kot glavnemu sredstvu informiranja pri nas in to iz sledečih razlogov: obetuje imamo, da se bo letos ponovilo isto, kar se ponavljajo že vsa leta in sicer to, da o naši šoli, de-lu in trudu naših pedagozov in nas vseh govori zelo malo ali nič. Edi-na izjema je bila oddaja agencije

Alpe Adria, v kateri so skušali na kratko opisati trud in voljo, ki ga morajo pokazati vsi tisti, ki se želijo naučiti baletne tehnike. Agen-cija se zahvaljuje.

Poudarile bi še, da se tudi naša učitelja ob sedanjih razmerah pri svojem delu res trudita. Sprašuje-mo se, kje so vzroki za tako skrom-no poročanje in za tako skromno zanimanje; posebno ob de-lstvu, da se pri nas na široko obvešča o vseh drugih kulturnih in manj kul-turnih dogodkih.

Zelo skromno in pomanjkljivo je tudi obveščanje javnosti ob priliki naših nastopov, ki so navadno ob sobotah popoldne, ko ljudje delo ali nedeljavno popoldne, ko gredo ljudje z doma. Ker je treba res

Trst, 27. maja 1981

KOŠARKA

KATASTROFA ITALIJANOV PROTI SZ

Kar 30 točk razlike - Jugoslavija premočno odpravila Turčijo

HAVIROV — Take katastrofe, kot so jo včeraj zabeležili »azzurri« proti SZ, verjetno nihče ni pričakoval. Italijani so izgubili kar s 30 točkami razlike, toda Sovjeti bi lahko zmagali še z večjim izkupičkom, če bi le proti koncu srečanja igrali vsaj delno tako kot večji del tekme.

Italijansko košarkarstvo so tokrat odpravili na vsej črti. Za »azzurros« pa je bil poraz predvsem začetak, saj so v prvih 11 minutah igre zbrali vsega 11 točk, pri tem pa so zagrešili neverjetno število metov, podaj, podkošenj pa so jih Sovjeti povsem pregazili.

Gre pa tudi omeniti, da sovjetski reprezentanti niso predvajali bogve kakšne igre. Že samo zadovoljiva igra pa jim je bila več kot dovolj za visoko zmago.

Po tem katastrofalnem porazu so Italijani praktično odrezani iz borbe za super finale, razen seveda velikih presenečenj v finalni skupini.

SZ — Italija 97:67 (42:28)

ITALIJA: Brunamonti 6, Boselli 2, Silvestro 5, Girardi 4, Costa 5, Ferracini 8, Villalta 12, Meneghin 9, Zampolini 6, Vecchiato 6, Marzorati 4, Generali.

SZ: Jeremin 8, Kapustin, Tarakanov 6, Salnikov 8, Lopatov 14, Derjugin 4, Valters 15, Tkachenko 11, Miškin 20, Jovajša 6, Belostenij 5, Fesenko.

SODNIKA: Dimu (Grčija) in Bergman (Izrael).

PM: Italija 21:31; SZ 21:25

SKUPINA A (Bratislava)

Izidi 3. kola

V. Britanija - Grčija 64:62 (32:35)

Španija - CSSR 72:69 (36:39)

Izrael - Francija 88:76 (51:37)

Lestvica

Španija 3 3 0 263:243 6

CSSR 3 2 1 235:204 4

Izrael 3 2 1 251:239 4

V. Britanija 3 1 2 206:215 2

Francija 3 1 2 255:271 2

Grčija 3 0 3 213:245 0

Današnji spored

15.00: Velika Britanija - Španija;

17.45: Francija - CSSR; 20.00: Grčija - Izrael.

SKUPINA B (Havirov)

Izidi 3. kola

Jugoslavija - Turčija 112:68 (55:32)

Poljska - ZRN 81:71 (37:43)

SZ - Italija 97:67 (42:28)

Lestvica

SZ 3 3 0 284:210 6

Jugoslavija 3 3 0 303:245 6

Poljska 3 1 2 259:264 2

Italija 3 1 2 249:269 2

ZRN 3 1 2 191:218 2

Turčija 3 0 3 192:272 0

Današnji spored

15.00: SZ - Turčija; 17.45: Itali-

ja - Poljska; 20.00: Jugoslavija - ZRN.

Jugoslavija - Turčija 112:68 (55:32)

JUGOSLAVIJA: Popović 2, Kičanović 8, Benček 8, Petković 19, Skroče 10 (2:2), Vilfan 2, Čosić 4, Radovanović 29 (1:2), Dalipagić 23 (7:10), Delibasić 16 (2:2).

TURČIJA: Erčin 9 (3:4), Güeller 4, Hakemyez 2, Guernak 4, Turam 7 (1:3), Kunert 2, Dauguesken 15 (7:12), Soydas 2 (0:3), Aydan 2, Olcay 10 (0:1), Arisan 11 (5:7).

GLEDALECEV 1000

SODNIKA: Rabadjan (Bol.) in Kotleba (CSSR).

EVROPSKO PRVENSTVO V ČSSR

Peterka Kičanović, Čosić, Skroče, Radovanović in Petrović je tekmo začela kot bilo srečanje s Turčijo nadvse pomembno. Zavzeto, hitro borbeno, učinkovito je igrala jugoslovanska postava in že po desetih minutah je bilo 20 točk razlike. Že dolgo let »plavi« niso igrali s kakšnim slabim nasprotnikom tako zavzeto kot tokrat, pa naj je bila kombinacija igralcev takšna ali drugačna. V drugem delu je predvsem Vilfan vseskozi vodil igro, delil žoge in pripravil kombinacije, ni pa bil ustrezno nagrajen, saj je le redko tudi sam dobil kakšno uporabno žogo. Največja razlika je bila tik pred koncem, ko so jugoslovani vodili za 46 točk.

STANE TRBOVČ

Seminar v Rimu

RIM — Od 8. do 13. junija bo v Rimu seminar za italijanske košarkarje.

KOLESARSTVO

Saronni izgubil roza majico

Prvi na skupni lestvici je sedaj Visentini - Včeraj uspešen Knudsen

MONTECATINI TERME — Knut Knudsen je po pričakovanju osvojil tudi drugo etapno zmago na kronometru. Po zmagi v Trstu je bil norveški kolesar zanesljivo najboljši tudi v včerajšnji etapi na kronometru, ki je bila znatno daljša od »tržaške« in v kateri je Knudsen še v večji meri potrdil svojo moč v tej zvrsti dirk.

Če je bila zmaga Knudsena pričakovana, pa gotovo ni bilo pričakovati, da bo na vrhu skupne lestvice prišlo od takih presenečenj. Roberto Visentini je namreč odvezal roza majico Saronni, ki jo je včeraj imel zvrhano mero smole. Med prago je namreč kar dvakrat preluknjal zračnico in to ga je seveda stalo dragocenih sekund, naposled pa se prvo mesto na skupni lestvici. In ne samo to: pred Saronnim so sedaj kar trije kolesarji (Visentini, Contini in Prim). Izredno smolo pa je imel tudi Battaglin, ki bi verjetno včeraj oblekl roza majico, ko bi ne padel in pri tem seveda izgubil odločilne sekunde za juriš na sam vrh skupne lestvice.

Včerajšnja etapa je bila tudi prilika za Moserja, da si nekoliko opomore na skupni razpredelnici. Vse kaže pa, da popularni Moser še ni naredil po hudem padcu na Terminu, saj se je včeraj moral za dovolj le z desetimi mestom, s čimer seveda ni bistveno spremenil svojega položaja na lestvici.

Bo Visentini uspešno odbržal roza majico vsaj za nekaj etap? Že na lanskem »Giru« je temu mladem kolesarju uspel podoben podvig kot letos, tedaj pa mu je prvo mesto odvezl Hinault. Visentini je ne gre gotovo podcenjevati. Na dlan pa je, da mu bo v naslednjih etapah trda predla in verjetno tudi v današnji, ko bo moštvo Bianchija bržkone skušalo odločilno poseči po osvojenem mestu na skupni lestvici, saj ima le-to kar tri svoje kolesarje pri samem vrhu.

OBVESTILA

SD Breg

obvešča, da bo v torek, 2. junija, na igrišču v Dolini poskušni trening za mlade cicibane (letniki 1970, 1971, 1972 in 1973). Vabljeni vsi, ki bi radi začeli z nogometom.

... ..

SZ Bor — minibasket

obvešča, da skupne seje za stare otroke, ki obiskujejo minibasket, ne bo danes. Preložena je na ponedeljek, 1. junija, ob 19.30 na stadionu »Prvi maja«. Na seji bo govor o poteku sezone in polni letni tečajih ter razno. Prisotnost obvezna.

AUTOMOBILIZEM

DIRKA ZA VN MONACA

Na poskusnih voznjah Piquet najhitrejši

MONTE CARLO — Brazilac Nelson Piquet je bil najhitrejši v včerajšnjih tako neuradnih, kot v uradnih poskusnih voznjah za veliko avtomobilsko nagrado Monaca. V kvalifikacijski vožnji je Piquet dosegel izreden čas, ki je skoraj za sekundo boljši od onega, ki ga je dosegel Villeneuve na ferrariju 126 CK. Toda tudi dosegel Villeneuveja je izreden, saj je vozil na ferrariju turbo in je torej dosegel najboljši čas, če iz vzamemo Piquetov brabham.

Najboljši včerajšnji časi so bili taki: 1. Piquet (Bra.) brabham 1'25"71; 2. Villeneuve (Kan.) ferrari 1'26"89; 3. Jones (Avstr.) williams 1'26"93; 4. Mansell (VB) lotus 1'27"17; 5. Patrese (It.) arros 1'27"44; 6. Laffite (Fr.) talbot ligier 1'27"46; 7. Andretti (ZDA) alfa romeo 1'27"51; 8. Prost (Fr.) renault 1'27"62; 9. Reutemann (Arg.) williams 1'27"64; 10. Watson (VB) mclaren 1'28"13.

13. ETAPA «GIRA D'ITALIA»

TAKO NA CILJU

13. etape na kronometer Em-poli - Montecatini Terme (35 kilometrov)

1. Knut Knudsen (Norv.) v 45'10"

2. Roberto Visentini 46'10"

3. Daniel Gisiger 46'20"

4. Tommy Prim (Šved.) 46'40"

5. Roy Schuiten (Hol.) 46'42"

6. Giovanni Battaglin 47'10"

7. Serge Demierre (Švi.) 47'25"

8. G. Battista Baronechelli 47'45"

9. Francesco Moser 47'47"

10. Dante Morandi 47'48"

11. Enrico Maestrelli 47'53"

12. Josef Fuchs (Švi.) 47'53"

13. Jorgen Marcussen 47'57"

14. Giuseppe Saronni 48'05"

15. Jean Marie Wampers (Bel.) 48'14"

16. Dietrich Thurau (ZRN) 48'28"

17. Giuseppe Faraca 48'28"

18. Mario Beccia 48'46"

19. itd.

SKUPNA LESTVICA

PO 13. ETAPI

1. Roberto Visentini 63.23'03"

2. Silvano Contini z zaost. 7"

3. Tommy Prim (Šved.) 22"

4. Giuseppe Saronni 23"

5. Giovanni Battaglin 38"

6. G. Battista Baronechelli 54"

7. Josef Fuchs (Švi.) 1'31"

8. Claudio Bortolotto 2'17"

9. Alfio Vandi 2'21"

10. Knut Knudsen (Norv.) 2'35"

11. Vladimiro Panizza 3'03"

12. Giuseppe Faraca 3'18"

13. Beat Bren (Švi.) 3'27"

14. Mario Beccia 4'29"

15. Alessandro Pozzi 4'46"

16. Francesco Moser 5'46"

17. Dietrich Thurau 6'30"

18. Leonardo Natale 7'23"

19. Bruno Léali 8'47"

20. Alfredo Chinetti 8'55"

itd.

NOGOMET

V PRVEM POLFINALU ITALIJANSKEGA POKALA

NEPRIČAKOVANA ZMAGA ROME V TURINU PROTI JUVENTUSU

V drugi tekmi je Bologna doma remizirala s Torinom

V sinočnih prvih polfinalnih srečanjih tekmovala za italijanski nogometni pokal je Roma vsekakor presenetila s svojo zmago v Turinu, kjer je nepričakovano premagala Juventus z 1:0 (0:0).

Roma brani trenutno italijanski nogometni pokal in ker letos ni bila posebno motivirana za ponovitev tega uspeha, zlasti ker je nastopila njena ekipa sinoči precej okrnjena, saj sta manjkala izključena Turro in Pruzzo, pomembna igralca njene prve postave, je v bistvu računala v Turinu le na osvojitve točke.

Z nepopolnim moštvom je igral tudi Juventus, vendar pa je imel za odsotne odlično nadomestilo, saj sta se v ekipi vrnila Verza (ki se je v 44. min. poskočil in ga je nadomestil Causio) in Bettega, tako da moštvo v bistvu ni bilo oslabiljeno.

Edini gol tekme je padel v 54. min. po zaslugi Ancelottija.

V drugem srečanju je Bologna doma proti Torinu ohranila točko v srečanju, ki se je končalo z 2:2 (1:1). Gol so v tem srečanju padali v naslednjem zaporedju: v 18. min. Paris (11-metровка), v 30. min. Sclosa, v 75. min. D'Amico in v 80. min. Garritano.

Postave enajsterice so bile naslednje:

ROMA: Tancredi, Romano, Maggiora, Bonetti, Falcao, Santarini, Conti, Di Bartolomei, Birigazzi, Ancelotti, Scarnecchia.

JUVENTUS: Zoff, Brio, Cabrin, Verza, (Causio), Gentile, Scirea, Marocchio, Tardelli, Bettiga, Brady, Fanna.

BOLOGNA: Zinetti, Benedetti, Vullo, Paris, Bachlechner, Fabbri, Marocchi (Gamberini), Pilleggi, Garitano, Eneas (Florini), Colomba.

TORINO: Terraneo, Volpati, Salvadori, Sala, Cuttone, Van De Korput, Sclosa, Pecci, Graziani, Zaccarelli, Mariani (D'Amico).

KVALIFIKACIJE ZA SP

Zmaga Avstrije

Avstrija - Bolgarija 2:0

DUNAJ — V včerajšnjem kvalifikacijskem srečanju skupine 1 za svetovno prvenstvo v Španiji leta 1982 je Avstrija premagala Bolgarijo z 2:0 (1:0). Strelca sta bila v 32. min. Krankl in enajstmetrovke in Jara v 88. min.

LESTVICA SKUPINE 1

ZRN 4 4 0 0 11:1 8

Avstrija 5 4 0 1 10:2 8

Bolgarija 5 3 0 2 9:6 6

Albanija 5 1 0 4 3:10 2

Finska 5 0 0 5 0:14 0

Začetek prvenstev

RIM — Prihodnje prvenstvo prve italijanske A lige se bo pričelo 16. maja 1982. Začetek prvenstva B lige bo 13. septembra 1981, zadnje kolo pa bo 13. junija 1982. Prvenstvo v C-1 in C-2 ligi pa se bosta pričeli 20. septembra, končala na se bosta 30. maja 1982.

ROTTERDAM — Nogomet na Islandiji sicer ni posebno razvit, saj ta država sploh nima profesionalnih nogometašev in tudi državna reprezentanca je sestavljena iz samih amaterjev. Kljub temu pa je na tem otoku nekaj zelo dobrih nogometašev. Tako je 21-letnega Petura Peturssona že lani najel nizozemski klub Feyenoord iz Rotterdamu, v prihodnji sezoni pa bo nastopal za belgijskega prvaka Anderlecht.

DORMMUND — Znano zahodnomorsko nogometno enajsterico Borussia iz Dortmundu bo v prihodnji sezoni treniral jugoslovanski trener (in dolgoletni državni reprezentant) Branko Zebec.

ALPINIZEM

KATMANDU — Dva člana češkoslovaške himalajske odprave sta se povzpela brez kislokovih bomb na tretji najvišji vrh sveta, na 8 597 m visoki Kančendzengo.

PRISPEVAJTE ZA DIJASKO MATICO

NOGOMET

Na delnem odbojarskem finalu ženskega tekmovanja »under 15« Borova šesterka ni imela sreče, saj se ji poskus uvrstitve v vsedržavni finale ni posrečil. Na sliki: mlade igralke te ekipe v postavi (od leve proti desni) Tatjana Čac, Vesna Klemše, Maja Ukmar, Klavdija Marušić, Mirjam Klemše, Nadja Godina, trenerka Sonja Furlanić, Kristina Favaretto in Barbara Repine

ODBOJKA

Balkansko prvenstvo

Romunija klonila boljši Jugoslaviji

Medsebojni obračun med ženskami za Jugoslavijo A

NOVO MESTO — Jugoslovanski odbojkarji so izbojevali drugo zaporedno zmago na letošnjem balkanskem prvenstvu v Novem mestu. Če so imeli Bogoevski in tovariši nekaj težav z lanskim balkanskim prvakom — Grčijo, so v drugem nastopu dokaj prepričljivo premagali neugodnega nasprotnika Romunijo. Res je, da je bila končni zmagovalec na najboljšo postavu, toda v četrtki je premagala Bolgarijo, ki je bila na lanskim OI v Moskvi druga. Zmaga domačih odbojkarjev je še toliko bolj spodbudna, ker je na zadnjem velikem turnirju v Zagrebu samo Romunija premagala Jugoslavijo, ki je bila končni zmagovalec. Že sam izid najboljše pove, da so bili veliki tekmeči tokrat povsem nadigrani, kar najbolje kažejo izidi posameznih nizov. Po tem uspehu ima Jugoslavija enkratno priliko, da končno postane tudi balkanski prvak, kar doslej ji še ni uspelo. Tudi v drugem srečanju večera »Bolgarija« ni imela težjega dela z Grčijo, ki se daleč ne igra kot lani v Atenah.

V domačem obračunu na istem tekmovanju v ženski konkurenci je na Ravnah na Koroškem Jugoslavija A po pričakovanih odpravila drugo postavu »plavih«, ki so tako končale tekmovanje s tremi porazi. Izbrana vrsta Bolgarije pa je odpravila Romunijo šele po izredno gorčnem in maratonsko dolgem boju.

IZIDI

Novo mesto — moški

Jugoslavija - Romunija 3:0 (3, 7, 8)

Bolgarija - Grčija 3:0 (3, 12, 2)

LESTVICA: Jugoslavija 4 točke, Romunija in Bolgarija 2, Grčija 0.

Ravne na Koroškem — ženske

Jugoslavija A - Jugoslavija B 3:0 (5, 2, 11)

Bolgarija - Romunija 3:2 (11, —13, 6, —16, 2)

Romunija - Jugoslavija A 3:1 (10, 4, —13, 8)

LESTVICA: Bolgarija 4, Romunija 4, Jugoslavija A 2, Jugoslavija B 0.

DANASNI SPOR

NOVO MESTO: 17.00 Jugoslavija - Bolgarija, 19.00 Grčija - Romunija.

RAVNE NA KOROŠKEM: 17.00 Jugoslavija A - Bolgarija.

G. F.

Zmaga Italije in CSSR

RIM — Na kvalifikacijskem ženskem odbojarskem turnirju za letošnje EP v Bolgariji sta prvi dan Italija in CSSR po pričakovanih premagali Anglijo in Finsko. Tako domačinke kot tudi Čehinje, ki so nesporeno favoritinje za nastop na evropskem prvenstvu v Bolgariji septembra meseca, niso imele težav. V prvem srečanju je Italija premagala Anglijo z 3:0 (11, 12, 13). V drugem srečanju je CSSR premagala Finsko z 3:2 (11, 12, 13).

SILIJNJAEVI — Na kvalifikacijskem turnirju za evropsko moško odbojarsko prvenstvo je na finskem CSSR premagala Finsko s 3:2. Nizozemska pa Norveško s 3:0.

Milan in Zico

RIO DE JANEIRO — Kaže, da postaja nakup Zica za Milan vse težji. Z Milanom sta sedaj v konkurenci (z obilno vsoto denarja) še dva kluba: Barcelona in neko društvo iz Saudske Arabije.

PRISPEVAJTE ZA DIJASKO MATICO

NOGOMET

NOGOMET

NOGOMET

NOGOMET

NOGOMET

NOGOMET

NOGOMET

NOGOMET

NOGOMET

NOGOMET

V NOVEM SADU

BOJAZEN ZA NEUSPEH ZASEDANJA O HRANI

Vse do leta 1990 bi morala kmetijska proizvodnja naraščati za 7 odstotkov letno

NOVI SAD — Po mnenju večine udeležencev 7. zasedanja svetovnega sveta za hrano, še posebej pa predstavnikov držav v razvoju, je treba, če hočemo odpraviti probleme na tem področju, uresničiti predvsem cilje tretjega desetletja razvoja do leta 1990. To pomeni, da bi morali znati v tem času letna rast kmetijske proizvodnje najmanj štiri odstotke, industrijske pa 7 odstotkov, celotna gospodarska rast pa naj bi naraščala po 6-odstotni stopnji na leto.

Te temeljne cilje za prihodnje desetletje so sprejeli na 35. zasedanju generalne skupščine ZN. Tudi predhodni dve dekadi razvoja sta bili sprejeti pod okriljem ZN, vendar sta bili neuspešni. Načrtovana gospodarska rast držav v razvoju je bila skoraj dosegjena, vendar je bila njegova regionalna usmerjenost takšna, da se je le nekaj držav povzpelo na nekoliko višjo raven. Po uradnih statističnih podatkih se je v tem času povečalo najmanj razvitih držav s 25 na več kot 30, rast kmetijske proizvodnje pa je tam znašala nekaj manj kot tri odstotke letno.

Na srečanju v Novem Sadu so za mnogi opozorili, da bomo zaradi svetovne naloge za prihodnjih deset let lahko uresničili le, če bomo vzpostavili tudi nove odnose v mednarodni ekonomski ureditvi. Ker pa nekateri razvite države uporno zavračajo globalne pogovore, ki so v tem primeru nujni, precej predstavnikov na zasedanju v Novem Sadu meni, da bo tudi tretja dekada doživela neuspeh, če ne bomo razvite države pokazale več pripravljenosti. (dd)

Začetek iraško jugoslovanskih pogovorov

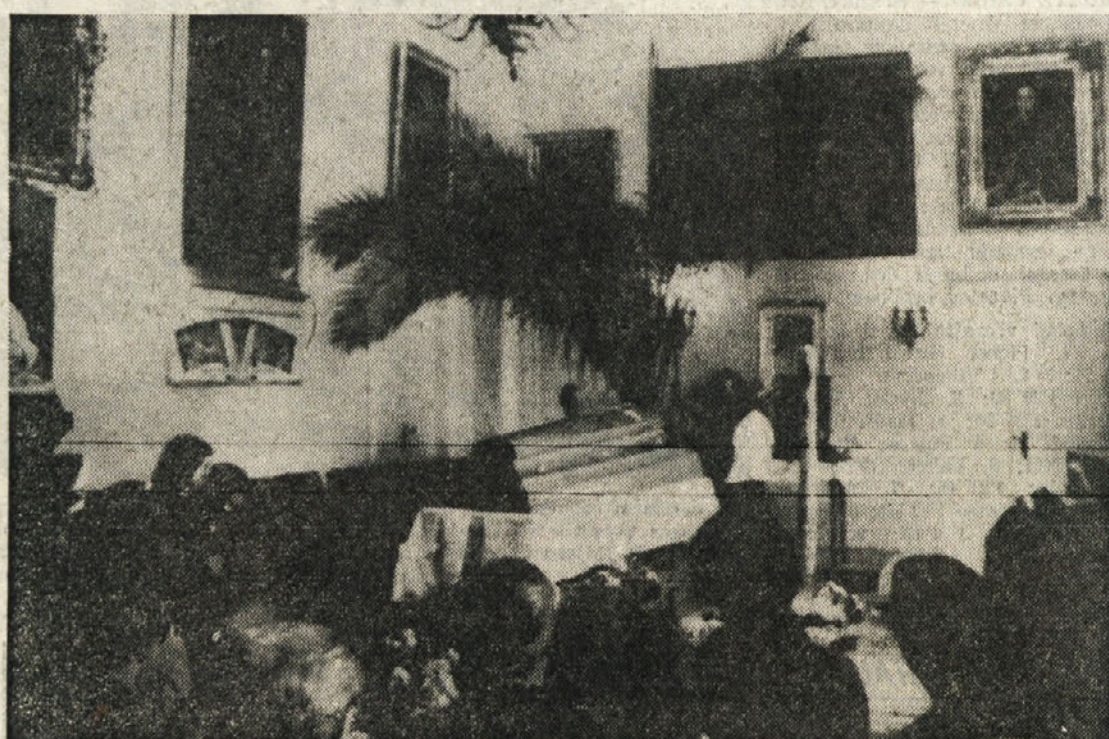
BEOGRAD — V palači federacije so se včeraj dopoldne začeli uradni jugoslovansko-iraški pogovori. Predsednik ZIS Veselin Djuranović in prvi namestnik iraškega predsednika vlade Jasim Ramadani sta zadovoljstvo ugotovila, da sta Jugoslavija in Irak, dve prijateljski nevršeni državi, dosegla visoko stopnjo sodelovanja na ekonomskem, političnem, kulturnem in znanstveno-tehničnem področju. Ob tem sta izrazila prepričanje, da se bodo meddržavni stiki tudi v prihodnje tako uspešno razvijali, obisk prvega namestnika predsednika iraške vlade v Jugoslaviji pa pomeni precejšnjo spodbudo k globitvi in okrepitvi stikov.

Poleg odnosov med državama je

pogovor zajemal tudi najbolj pereče mednarodne probleme, predvsem spopad med Irakom in Iranom. Irakiški gost je ob tem poudaril, da se njegova država zavzema za čimprejšnjo prekinitev ognja in za reševanje vprašanj, ki bremenijo odnose med Irakom in Iranom po mirni poti. Vlada v Bagdadu v zvezi s tem zelo pozitivno ocenjuje vsa posredniška prizadevanja skupine nevršeni držav ter misije islamskih držav in posebnih posrednikov OZN. Predsednik ZIS Veselin Djuranović je podal že znana jugoslovanska stališča o srednjevzhodnem spopadu ter poudaril zaskrbljenost Jugoslavije zaradi posledic vojne med državama.

Gosta iz Iraka je včeraj sprejel tudi član predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc. (dd)

NA POGREBU BO POGLAVARJA KATOLIŠKE CERKVE ZASTOPAL KARDINAL AGOSTINO CASAROLI

Krsto s posmrtnimi ostanki kardinala Wyszyńskiego so že včeraj popoldne prepeljali v varsavsko stolnico, kjer bodo poljskega primasa pokopali jutri (Telefoto AP)

Poljska žaluje za Wyszyńskim

S smrtjo poljskega primasa se je število kardinalov skrcilo na 125 Papeža Janeza Pavla II. so obvestili, spričo njegovega zdravstvenega stanja, z veliko previdnostjo - TASS takoj sporočila vest

VARŠAVA — Smrt dolgoletnega primasa je takoj odjeknila po vsej Poljski, čeprav so uradno sporočili radijske postaje oddale komaj ob 10.15, potem ko so prekinile redni spored. Uradno sporočilo poljske tiskovne agencije PAP govori o Wyszyńskem kot o velikem patriotu, ki se je dobro zavedal pomena poljske enotnosti in je bil še zlasti občutljiv za vse moralne potrebe poljske družbe. V stari škofovski palači, ki je bila trideset let sedež poljskega primasa, Wyszyński leži zaprt v kovinski krsti, na katero so položili njegov kardinalski klobuk poleg krste, pa portret pokojnega kardinala in sliko črne matere božje iz Czesochowe. Že od prvih jutranjih ur se pred škofovsko palačo vije dolga vrsta vernikov, ki se nadejajo, da jih zadnji pokloniti kardinalu Wyszyńskemu.

Medtem se je že sestal generalni svet poljske škofovske konferenice, da bi določil dan in kraj pogreba. Na tej seji so tudi prebrali kardinalovo oporoko in na podlagi njegovih želja se bodo odločili za obliko pogrebnih svečanosti. Poljske cerkve bodo ostale odprte vso noč, da bi omogočile Poljakom, da molijo za komaj umrlega kardinala Wyszyńskega.

V svojem poročilu o smrti kardinala Wyszyńskega je vatikanski radio dejal, da zgublja kardinalski zbor enega najvidnejših predstavnikov, ki je bil ena največjih osebnosti katoliške cerkve v dvajsetem stoletju. Vsekakor pa je msgr. Wyszyński bil, poleg seveda sedanega papeža Janeza Pavla II., najznamenitejši predstavnik katoliške Poljske. Vatikanski radio je oddal pohvalne besede, ki jih je Janez Pavel II. takoj po svoji izvolitvi leta 1978 izrekel o kardinalu Wyszyńskemu. Na Petrovem prestolu ne bi bilo sedaj poljskega papeža, je rekel Karol Wojtyła, če ne bi bilo torej neomajne vere, twoga upanja in tvoje zaupanja v cerkev.

Papež so obvestili o smrti poljskega primasa z vso previdnostjo, upoštevajoč njegovo zdravstveno stanje. Takoj je poslal brzojavko kardinalu Macharskemu, podpredsedniku poljske škofovske konferenice, v kateri izraža svojo žalost in solidarnost z vsem poljskim ljudstvom in z vsemi poljskimi verniki. Papeža bo na pogreb kardinala Wyszyńskega zastopal državni tajnik kardinala Agostino Casaroli. Vatikanski glasnik L'Osservatore Romano je o tem obvestil častnike ter jim sporočil, da je Janez Pavel II. bil že nekaj dni pripravljen na možnost smrti svojega nekdanjega predstojnika in da je zato povelil

Casaroliju nalogo, da ga zastopa na pogrebu. Kardinal Casaroli bo vodil delegacijo svete stolice, za katero pa se še ne ve, kako bo sestavljena.

S smrtjo Stefana Wyszyńskega se je število kardinalov znižalo na 125, od katerih ima 12 več kot osemdeset let in se torej ne morejo udeležiti morebitnega konklava. Od 125 kardinalov je 64 Evropejcev (34 Italijanov), 14 Severnoameričanov, 22 Južnoameričanov, 12 Afričanov, 10 Azijcev, trije pa so iz Oceanije. Od kardinalov, ki jih je imenoval Pij XII., so živi samo še trije, 91-letni Brazilec Carlo De Vasconcellos Motta, Italijan Giuseppe Siri in Kanadčan Paul-Emile Leger. Poljska cerkev ima poleg samo dva kardinala in sicer Karlovskega nadškofa Frantiszeka Macharskega in prefekta za vzhodno cerkev Wladislawa Rubina.

Vest o smrti kardinala Stefana Wyszyńskega je sovjetska tiskovna agencija TASS objavila z nenavadno hitrostjo. Poročilo obsega le nekaj vrstic in ne vsebuje nobene komentarja, vendar je znatno, da so jo objavili z izredno naglasi.

Joseph Mengele je živel v ZDA

NEW YORK — Ameriška revija «Life» v svoji zadnji številki trdi, da je nacistični zločinec Joseph Mengele še pred 2 letoma živel v ZDA. Direktor urada za posebne preiskave pravosodnega ministrstva Allan Ryan pa trdi, da nima dokazov o bivanju bivšega zdravnika uničevalnega taborišča Auschwitz (Oswiecim) v Ameriki.

Skupina poljskih romarjev s sliko kardinala Wyszyńskiego včeraj v Vatikanu (Telefoto AP)

OB PRVI OBLETNICI SVOJEGA POVRATKA V UGANDO PREDSEDNIK MILTON OBOTE IZPRAZNIL JEČE

Izpustiti je dal bivše Aminove vojake in napredal, da ne bo kazensko ukrepal proti političnim beguncem, ki bi se vrnili v domovino

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)

NAIROBI — Na prvo obletnico svoje ponovne vrnitve v Ugando, iz devetletnega izgnanstva v Tanzaniji, je predsednik dr. Milton Obote včeraj razglasil amnestijo za 3.000 zapornikov. Kot je rekel Obote na zborovanju v kraju Bushenyi, bodo zapornike, zvečne pripadnike bivše Aminove vojske, nemudoma izpustili iz centralnih zaporov Luzira v Kampali, koder so bili zaprti dobri dve leti, po strmoglavljenju režima Idiia Amina.

Predsednik Obote je govoril na velikem ljudskem zborovanju, ki se ga je udeležilo blizu milijon ljudi iz vseh koncev Ugande, v kraju Bushenyi, kamor je pred letom dni dopotoval s posebnim tanzanijskim vojaškim letalom. Dva tedna pred njegovo vrnitvijo je v Kampali šestčlanska vojaška komisija, pod vodstvom sedanega podpredsednika Paula Muwange, odstavila in zaprla predsednika Binaiso in prevzela vso oblast v deželi. Vojaška komisija, v kateri so prevladovali privrženci Obotevega ugandskega kongresa, je znova dovolila dejavnost političnih strank in se iste leta napovedala volitve. Na teh volitvah, ki so bile sredi decembra lani, je ljudski kongres dobil 73 od 126 sedežev v parlamentu in dr. Obote je prevzel oblast od vojaške komisije. S tem je postal prvi afriški predsednik, ki se je poslavljati z manj slovesnosti. Menil je tudi, da se za to poslavo troši preveč denarja in goriva v času, ko oreživila dežela hude gospodarske težave. Obotejeva vlada je namreč dala na voljo vse vladne avtobuse in prevozna sredstva, da bi iz vseh koncev dežele pripeljali v Bushenyi, kakih 500 kilometrov zahodno od Kampale, strankine privržence ter posrbeli za njihovo zavojo, ki je trajala ves včerajšnji dan.

bra lani, je ljudski kongres dobil 73 od 126 sedežev v parlamentu in dr. Obote je prevzel oblast od vojaške komisije. S tem je postal prvi afriški predsednik, ki se je poslavljati z manj slovesnosti. Menil je tudi, da se za to poslavo troši preveč denarja in goriva v času, ko oreživila dežela hude gospodarske težave. Obotejeva vlada je namreč dala na voljo vse vladne avtobuse in prevozna sredstva, da bi iz vseh koncev dežele pripeljali v Bushenyi, kakih 500 kilometrov zahodno od Kampale, strankine privržence ter posrbeli za njihovo zavojo, ki je trajala ves včerajšnji dan.

V svojem prizadevanju po nacionalni pomiritvi je predsednik Obote takoj po ponovni osvojitvi oblasti izpustil iz zaporov ostavljenega predsednika Binaiso, ki pa je nato odpotoval v London, kjer naj bi zdaj, kot je slišati, sedeloval s protivladnimi uporniki v Ugandi in se stavil »vlado v izgnanstvo«. Predsednik Obote je na zborovanju, za enotnost in stabilnost Ugande, hkrati pa je pozval najmočnejšo opozicijsko demokratično stranko, naj se pridruži boju proti terorizmu v deželi.

Obote je pri tem mislil na tako imenovano vojaško krilo demokratične stranke, katere vodja, generalni sekretar Bwengye, je nedavno pozval k oboženoemu boju in terjal od strankinih 52 poslancev, naj zapustijo parlament. Predsednik demokratične stranke Paulo Semogore je sicer obsodil Bwengyejevo poziv k oboženoemu boju, vendar je bil sredi decembra lani, je ljudski kongres dobil 73 od 126 sedežev v parlamentu in dr. Obote je prevzel oblast od vojaške komisije. S tem je postal prvi afriški predsednik, ki se je poslavljati z manj slovesnosti. Menil je tudi, da se za to poslavo troši preveč denarja in goriva v času, ko oreživila dežela hude gospodarske težave. Obotejeva vlada je namreč dala na voljo vse vladne avtobuse in prevozna sredstva, da bi iz vseh koncev dežele pripeljali v Bushenyi, kakih 500 kilometrov zahodno od Kampale, strankine privržence ter posrbeli za njihovo zavojo, ki je trajala ves včerajšnji dan.

razglasil splošno amnestijo za zaprte Aminove vojske pomeni nedvomno pomemben korak k nacionalni pomiritvi v deželi, ki jo pretresa notranja nestabilnost. V ta uporniški gibanj, med katerimi je najmočnejša ljudska revolucionarna vojska, pod vodstvom bivšega obrambnega ministra Muwange, že od februarja naprej vodi gverilsko vojno proti Obotejevi vladi, ki je bila primorana vrniti vojsko na ulice ter na njih postaviti cestne zapore. Eno od glavnih gibanj je pred tremi meseci napadlo centralne zapore Luzira v Kampali ter hotelo osvoboditi zaprte Aminove vojske.

Poleg takojšnje osvoboditve za priti Aminovih vojakov pa želi dr. Obote doseči spravo tudi s približno trideset milijona ugandskimi begunci, ki so v preteklosti zapustili deželo. Pred mesecem dni, med obiskom v Sudanu, je dr. Obote napovedal skorajšnjo splošno amnestijo za vse ugandske begunce, ki so zbežali v sosednje države, kot ocenjuje visoki komisar OZN za begunce, je v sosednjem Sudanu 80.000 pobeglih Ugandčanov, v Keniji nad 150.000, v Keniji pa nekaj tisočev. Zvečne političnih beguncem. Dr. Obote je tudi predlagal vrhunsko srečanje voditeljev Sudana, Zaira in Ugande, na katerem bi razpravljali o beguncem vprašanju ter o zagotavljanju varnosti vzdolž skupnih meja. Z obema voditeljema, Mobutujem in Nimeijem, se je že posamič sestel v aprilu, medtem ko je z drugimi državami vzhodne Afrike normaliziral odnose že januarja, na vrhunskem srečanju v Kampali, ki so se ga udeležili voditelji Tanzanije, Kenije, Zambije in Ugande.

Za Obotejevo vlado je tako sedanja notranja amnestija, to je izpustitev Aminovih vojakov, kot napovedana zunanja amnestija, ki naj bi olajšala vrnitev beguncem, izrednega pomena, saj prispeva k vzpostavljanju reda v deželi in k

zbujanju zaupanja pri prepotreb-
nih tujih investitorjih. Dežela bi
namreč potrebovala vsaj 2,9 mili-
jard šilingov, da bi lahko v letu
dni aktivirala kakih 60 odstotkov
zmogljivosti najnujnejše industri-
je — toda tuji investitorji se obo-
tavljajo, dokler vlada v Ugandi
notranja nestabilnost.

TIT DOBRSEK

«Koprsko srečanja» od 15. do 20. junija

KOPER — Včeraj so uradno predstavlili spored druge izvedbe «Koprskih srečanj», ki bodo od 15. do 20. junija v organizaciji Unije Italijanov za Istro in Reko. Letošnja srečanja so namenjena utrjevanju prijateljstva med narodnostnimi skupnostmi Italijanov iz Istre in Reke, Slovencev iz FJK ter Italijanov in Ukrajincev iz BiH. Prireditelje so bodo udeležile številne umetniško-kulturne skupine. Vse o tem tudi Tržaški merilnik, ki bo ob tem obvestil častnike ter jim sporočil, da je Janez Pavel II. bil že nekaj dni pripravljen na možnost smrti svojega nekdanjega predstojnika in da je zato povelil

PRIMORSKE VESTI

Rešene nejasnosti pri pogozdovanju Brkinov?

KOZINA — Obnova uničene brkin-
ske hoste, ki jo je na več kot 12
tisoč hektarjih novembra lani po-
lomil zled, je doslej izzvala za ce-
lo vrsto kolektorjev. Najsi je bilo hu-
de kriv kolektor, ki je bil sila je k
razmišljanju, izdelavi strokovnih
studij, analiz in načrtov, s katerimi
bodo Brkinov — prebivalci namreč
in slovenski gozdarji kar se da stro-
kovno in čimprej skušali odpraviti
nastalo škodo. Da je to res potrju-
jejo tudi najbolj sveži podatki o do-
sledjeh opravljenem delu. Letos naj bi
po načrtih iz 200 tisoč kubičnih
metrov poškodovanega lesa poseka-
li 110 tisoč, do 20. maja so pose-
kali že skoraj 40 tisoč kubičnih me-
trov lesa, kar pomeni, 35 odstotkov
načrtovanega, vendar je treba ob
tem upoštevati to, da so veliko čis-
la, moči in denarja vložili v pri-
pravo cest, gozdnih poti in vlakov.
Očitno, da je 11 slovenskih gozdnih
gospodarstev pričuno na to območje
zaradi golega razširila in zaradi do-
hodka, ne pa zaradi pomoči pri-
zadelemu že tako revnemu območju
so predstavniki gozdnih gospodar-
stev hudo razjezili.

Da bi preprečili nadaljnja po-
njo hujšo mnenju neosnovana govor-
čenja, se je na Kozini sestel med-
obinski koordinacijski odbor za od-
pravo posledic zleda na Brkinih iz
postojnske, ilirskobistriške in se-
žanske občine. Sodelovali pa so tu-
di predstavniki gozdnih gospodar-
stev in republiškega izvršnega sveta.
Vsi so enotno menili, da je pr-
votno postavljena cena za kubični
meter drv, ta je bila doslej naj-
bolj sporna, povsem utemeljena. To
pomeni: «Če en kubični meter lesa
(drv) poseka delavec gozdnega go-
sposdarstva, znašajo skupni povprečni
proizvodni stroški 1.850 dinarjev,
če isto količino poseka lastnik goz-
da pa 1.465 dinarjev.» Razliko 385
dinarjev pri kubičnem metru drv
pa so utemeljili s tem, da so de-
lavci gozdnih gospodarstev prišli od
drugod in jim zato pripadajo dne-
vnične, prevozniki stroški in dnevnice
strokovnega osebjem, pa tudi zato,
«ker se ti delavci lotevajo poškodov-
ane hoste na težje dostopnih pre-
delih...». V to ceno za kubični
meter drv so šteli: posek, spravi-
lo, obdelavo, nakladanje in prevoz
lesa pa tudi prispevek za obnovo

gozda, vrednost lesa na panju za
lastnike gozda in stroške zavoja
za gospodarjenje z gozdovi.
Pravdnike sežanske občine pa naj-
bolj skrbijo ceste, ki na brkinskem
območju niso bile grajene za težko
mekhanizacijo in prevoz težkih to-
vorov lesa. Že sedaj so ceste močno
uporabljene, kaj šele po dveh ali
treh letih, od kod zagotoviti sred-
stva za vzdrževanje teh cest, za-
jeto bi po približnih ocenah potre-
bovali okoli 120 ali pa raje še več
milijonov dinarjev. Republiška cest-
na skupnost za te ceste nima pred-
videnih sredstev.

Kaj torej storiti? V sežanski ob-
čini so se odločili, da bodo za te
dostopne poti porabili del republi-
ških solidarnostnih sredstev, ki jih
to območje dobiva namensko samo
za izgradnjo gozdne infrastruktu-
re. Namreč gozdne poti, vlake in
nastanite delavnice. Ali je to prav
ali ne, ker trošijo ti namenska so-
lidarnostna sredstva za druge stvari,
in Sežani trdijo da druge izbire
nimajo. Skupno naj bi s sredstvi
rezerv, bančnih krediti in denar-

jem republiške SIS za gozdarstvo,
na tem območju dobili okoli 150
milijonov dinarjev, od tega dobro
polovico 84 milijonov že letos. Ven-
dar denar pravi počasi kaplja na
ustrezne žiro račune, počasneje kot
potekajo dela. Zato bodo morali v
novo akcijo, da bodo vzpodbodili
pritok obljubljenega denarja, raz-
mišljajo pa tudi, kako bodo do je-
seni pripravili vse načrte, da bi
načrtovano lesno maso le posekali
in jo prepeljali do porabnikov. Z
druge strani želijo angažirati čim-
več ljudi, predvsem mladino in vo-
jake, da bi pogozdili razredene
hoste.

Hinckley poskusil napraviti samomor

WASHINGTON — Glasnik ameri-
škega pravosodnega ministrstva je
včeraj sporočil, da je Reaganov a-
tentator Hinckley v trenutku de-
presije zaužil večjo količino ta-
blet tynola, nadomestka aspirina.

Zdravniki so mu takoj dali zdra-
vilo in ga odpustili ponovno v
celico, kjer je njegovo zdravstveno
stanje dobro. Ni še jasno, ali je
hotel Hinckley napraviti samomor,
ali samo vzbuditi pozornost v jav-
nosti.
WASHINGTON — Pravnik neke-
ga ladjarja iz Baltimoreja je bil
prisiljen poklicati ameriško vlado
pred sodišče, da izsili izplačilo sta-
rega dolga. Edward Mussenen se
je namreč dolga leta zaman trudil
doseči od pristojne uprave ZDA,
da poravnata saldo za topničarje,
ki so je njegov praded zgradil za
mornarico severnih držav med držav-
ljansko vojno iz let 1831-1865.
Okrog 100 m dolgo bojno ladjo je
ladjar splovil leta 1862, izplačilo
so mu pa samo 80.000 tedanjih do-
larjev. Zvezna uprava mu je osta-
la dolžna 11.708 dolarjev in 79 sto-
tink, kar bi znašalo okrog 12 mi-
lijonov današnjih lir. V 119 letih
se je pa nabralo toliko obresti, da
znaša sedaj dolg več milijonov do-
larjev.

BENEŠKI DNEVNIK

Informativni posvet upokojencev iz Belgije

SPETER — Preko 150 oseb se je
udeležilo informativne skupščine o
položaju in perspektivah upokojen-
cev iz Belgije, ki sta jo
organizirala oddelki za socialna
vprašanja Zveze slovenskih emi-
grantov FJK in čedaski patronat
INAC. Pozdrav prisotnim so med
drugimi prinesli špetski župan
Marin in predsednik Zveze delov-
nih invalidov Rizzolo, v razpravo
pa so posegli predsednik belgijske
sindikata rudarjev FGTB, Lu-
cien Charlier, odgovorni za socialna
vprašanja pri ZSE Adol Cont in
predsednik zveze Ferruccio Clavo-
ra. V ospredje so zlasti prišla
številna birokratska vprašanja, s
katerimi se spoprijemajo zdornici
iz Belgije. Dogovorili so se tudi za
postavitev spomenika rudarjem

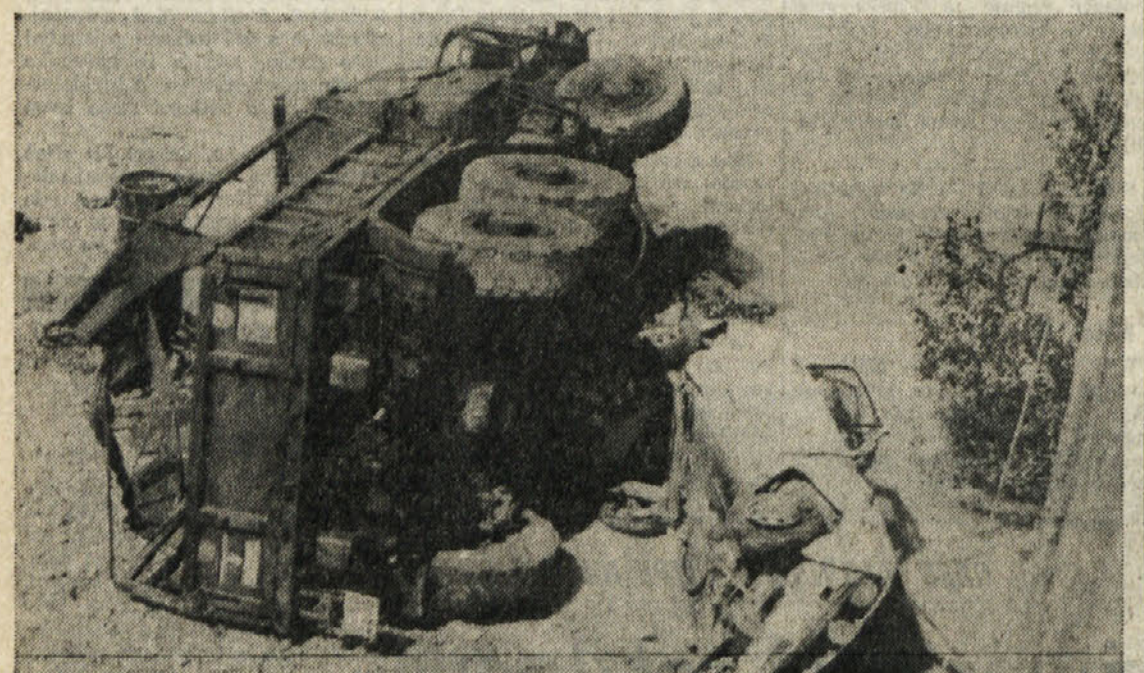
Tudi letos «Mlada brieza»

SPETER — Po širokem krogu
posvetovanj se je študijski center
Nadiža odločil za nekatero spre-
membo v organizaciji letošnjega
kulturno-rekreativnega otroškega
poletnega tabora «Mlada brieza».
Kot znano, gre za izredno koristno
in uspešno pobudo: v zadnjih osmih
letih je študijskemu centru uspelo
zbrati vsako leto preko 100 o-
trok, ki so skupno prebili 25 dni in
se udeleževali v številnih motorič-
nih, rekreativnih, kulturnih in dru-
gih dejavnostih. Letovišče so obič-
ajno delili na dva dela. V prvem,
ki traja deset dni, grede otroci v
Beneško Slovenj, v drugem na na-
morje na Debeli rtič pri Kopru, kjer
razpolaga Rdeči križ Slovenije z
izredno učinkovitimi strukturami.
Zaradi organizacijskih težav pa
bodo «beneški deli» poletnega centra
še nadalje razsredili na štiri
dele glede na starost otrok.

Zadnje priprave na praznik «Moja vas»

SPETER — Tudi letos bo praz-
nik «Moja vas» ena izmed osred-
njih prireditev v Spetru Slovenov
ob priliki praznovanja sv. Petra in
Pavla. Krajevni prireditelji so na
zaključni praznik tečaja slovenske-
ga narečja povabili vse pevke zbo-
re, folkloristične skupine in kra-
jevne godbe, hkrati pa so tudi po-
zvali številna podjetja, ustanove in
institute, naj z darili prispevajo k
uspehu pomembne prireditve.
Med skupinami, ki so že potrdile
svojo udeležbo so tudi čedaski
klonovi «Belandants», folklorna sku-
pina iz Režije in pevski zbor «Pod
lipo». Poskrbeli bodo seveda tudi
za dobro založene kioske, luna
park in plesne odre. Ob priliki bodo
tudi izdali posebno brošuro z zbra-
nimi spisi mladih otrok, ki so se
udeležili natečaja.

Po silovitem trčenju v reko

Transportni vojaški kamion tržaškega pešnega poveljstva in osebni avtomobil golf sta bila protagonista nenavadne prometne nesreče nedaleč od Pordenona, v kateri je bilo sedem potnikov ranjenih. Po trčenju sta obe vozili zdrknili z mosta v Tilment (Telefoto AP)

V CERKVI «BOŽJEGA ODREŠENIKA» V BUENOS AIRESU

Maša zadušnica za Adolfom Hitlerjem

Pobudnika sta bila «arijska stranka» in založništvo «Kristusa kralja»

BUENOS AIRES — V eni od največjih, najbolj znanih in najbolj obiskanih cerkev Buenos Airesa je bila v teh dneh maša za «pokoj duše Adolfa Hitlerja». Že več dni prej sta veljavno na zadušnico opozarjala tako argentinska integralistično-nacionalistična arijska stranka kot tudi katoliško založniško združenje «Kristusa kralja».

Božjo službo so darovali, kot je z uskuplostjo ugotovil komentator velikega argentinskega dnevnika «La Prensa», s soglasnostjo škofa in duhovnika, ki je bil zadolžen za zadušnico v znani cerkvi «Božjega Odrešenika». Prensins komentar Manfred Schönfeld ob tem opozarja, da se v Argentini »ponovno poraja nacizem, ki je že v preteklosti občasno prihajal na dan. Kljub temu, da se niso za sedaj nacistične ideje ukoreninile med

širšimi množicami, Schönfeld v svojem bogato dokumentiranem komentarju opozarja, da tudi v Nemčiji niso dajali velikega pomena nacizmu.

Nacistično-fašistična ideologija je bila v novejši argentinski zgodovini prisotna v raznih, predvsem pa vladnih krogih pred in za časa druge svetovne vojne. Komentar pa ob tem poudarja, da bi le malo število argentinških «arijev» in katolicov «Kristusa kralja» uvrstili med «nadljudje», če bi tudi Argentine delili z blazno nacistično «antropološko-politično ideologijo» glede na barvo ko-
že, oči, las ali obliko lobanje.

Za Argentine pa bi moral biti nacizem še nesprejemljivejši, saj ne bi smeli pozabiti, da je predstavnik Hitlerjevega rajha v »Društvu narodov« na nekem zasedanju pred izbruhom druge svetovne vojne srdito protestiral, ko je za besedo zaprosil argentinski predstavnik, s stavkom: «Kaj lahko tu pove predstavnik optične države!»
Po vsem tem Schönfeld ugotavlja absurdnost nacizma, ki je milijone ljudi pahnil v smrt med drugo svetovno vojno, če je celo med samimi Nemci za časa nacizma krožila sledeča zbadljivka: «Idealen pripadnik arijske rase je plavalas kot Hitler, vitek kot Göring in lep poteg obraza kot Gobbels». Argentinške katoliške naciste obenem Prensins komentar spominja, da so pripadniki nemške nacistične mladine «Hitlerjugends» v neki kitici svoje omiljene pesni prepevali: «Jezusa smi razpeli na kljukasti križ». «Ubogim v duhu zgodovina očitno ne daje nobene nauka», zaključuje svoj komentar Manfred Schönfeld.